

СТАНОВИЩЕ

на материалите по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, 4.1. Физически науки по научна специалност „Астрофизика и звездна астрономия“ по тема „Статистически изследвания и процеси в тесни двойни системи“, обявен от Институт по Астрономия с Национална Астрономическа Обсерватория при БАН, в ДВ стр. 83 бр. 47 2024 г.

с единствен участник гл. ас. д-р Александър Атанасов Куртенков

от проф. д-р Драгомир Вълчев МАРЧЕВ, професор в катедра "Физика и астрономия" на Факултета по природни науки при Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“

За участие в обявения конкурс е подал документи като единствен участник – гл. ас. д-р Александър Атанасов Куртенков, който отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Правилника на БАН.

Представени са всички необходими документи, изискуеми от ЗРАСРБ и правилниците за неговото прилагане: професионална биография, списък на публикациите и копия от самите публикации, справка за цитиранията, справка за минималните изискувани точки по групи показатели за академичната длъжност „доцент“ и др.

Кратки биографични данни:

Александър Куртенков е роден на 08.03.1991 г. През периода 2008-2013 г. придобива последователно бакалавърска и магистърска степен по физика, специалност Астрономия, във Физическия Факултет на Софийския Университет.

През 2017 г. защитава докторска дисертация във Физическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ) на тема “Червените нови като продукт на звездни сливания” с научен ръководител доц. д-р Евгени Овчаров.

От 2010 г. до 2017 г. работи като оператор на 2м телескоп и като астроном в Института по астрономия с Национална астрономическа обсерватория към Българска академия на науките (ИА с НАО при БАН).

От 2017 г. е главен асистент в ИА с НАО, а от 2022 г. е и асистент в катедра „Методика на обучението по физика“ към Физическия факултет на СУ.

Членува в редица национални и международни организации, като: Съюза на астрономите в България (САБ), Съюза на физиците в България (СФБ), Европейското астрономическо дружество (EAS), Международния астрономически съюз (IAU) и др.

Владее английски и немски езици.

Характеристика на научните публикации на кандидата

Научните интереси и приноси на кандидата са основно в областта на хладни звезди и субзвездни обекти, контактни двойни системи и звездни сливания, оптични транзиенти, АГЯ, звездни купове и ротационни периоди на астероиди. За периода на изследванията са получени и анализирани множество наблюдателни данни от наши и чуждестранни телескопи. Регистрирани са редки явления и по-важното направен е анализ и е предложен модел за тяхното обяснение.

Всички тези резултати и приноси са намерили място в 70 научни публикации.

От тях колегата представя 20 публикации за участие в конкурса, които приемам за рецензиране тъй като не са използвани за придобиване на научната и образователна степен „доктор“.

Всички те са в списния с IF и SJR което удовлетворява изискванията на ЗРАСРБ и допълнителните изисквания на НС при ИА на БАН.

От представената справка за минималните изисквани точки по групи показатели за академичната длъжност „доцент“ ясно се вижда, че кандидатът набира необходимия от закона брой точки по различните показатели. По критерии както следва:

- А-50т.; В-114т.; Г-249т.; Д-159т. Е-90т. или общо 662 при изискуем минимум 400.

Последната справка (от 14.10.2024) в базата ADS отчита 70 публикации от 2011 г. до сега, като 26 са в реферирани издания. Според Scopus авторът има *h-index* – 7. Това само по себе си говори за добрата публикационна активност на кандидата.

Значимостта на представените резултати не буди съмнение имайки предвид къде са публикувани те, а именно A&A, MNRAS, AN и др., които са реферуеми списания със сериозна редакционна колегия от водещи специалисти в тези области и висок IF.

Впечатление прави и публикация в Nature по проблемите на АГЯ и Блазарите.

Авторския принос на д-р Куртенков в представените изследвания е неоспорим, като се вземе предвид, че на не малка част от публикациите е първи автор. Аз не открих плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Апробирането на научните резултати на кандидата е свързано с участието му в множество международни астрономически конференции и конгреси.

Получените от д-р Куртенков научни резултати се оценяват високо от астрономическата колегия, защото голяма част от забелязаните и документирани цитирания, според ADS, са в реномирани международни издания в областта на астрономията. За процедурата колегата е представил само част от цитиранията си основно в издания с IF и SJR, които му носят 156 точки при изискуем минимум по критерии Д от изискванията на ЗРАСРБ – 60т..

Всички тези факти още веднъж са в подкрепа на тезата, че д-р Куртенков е изграден специалист и водещ учен в областта на наблюдателната астрономия и тесните двойни системи.

Участие в научни проекти:

За периода на работа в ИА с НАО при БАН и СУ, д-р Куртенков е участвал в 6 национални проекта, като на два от тях е бил ръководител. Тези участия доказват способността на кандидата да работи в екип. Въпреки, че законът не изисква проектна дейност за кандидатите за доцент, колегата е представил своето участие, което приемам изцяло.

Преподавателска дейност:

Преподавателската дейност на д-р Куртенков до постъпването му в СУ се фокусира върху провежданите ежегодно астрономически школи, олимпиади и докторантски училища. Като преподавател в катедрата по „Методика на обучението по физика“ към Физическия факултет на СУ, той води редица упражнения и лекции със студентите от физическото направление. Като специалист в областта на наблюдателната астрономия и тесните двойни системи на колегата тепърва му предстоят бъдещи преподавателски ангажименти.

Заклучение:

Постъпилата документация за придобиване на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Александър Куртенков е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, с Правилника за прилагането му и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

Представените научни трудове за този конкурс на гл. ас. д-р Александър Куртенков имат безспорни и оригинални авторски приноси и характеризират автора като водещ специалист в своята област.

Гл. ас. д-р Александър Атанасов Куртенков има 12 годишен стаж, който отговаря на областта на висше образование, по която е обявен конкурса.

Всичко написано до тук, логично предопределя моето становище да дам ПОЛОЖИТЕЛНА оценка на кандидата и УБЕДЕНО ДА ПРЕПОРЪЧАМ на почитаемия Научен съвет на ИА с НАО при БАН да избере гл. ас. д-р Александър Атанасов Куртенков на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, 4.1. Физически науки по научна специалност „Астрофизика и звездна астрономия“ по тема „Статистически изследвания и процеси в тесни двойни ситеми“.

14 октомври 2024 г.

Подпис:

/проф. д-р Драгомир Марчев/